

Posudek na diplomovou práci

Autor/ka práce: Tomáš Bílý

Název práce: **Malé státy a zahraničně politické výzvy: Zahraniční politika Litvy a Estonska vůči Rusku**

Obor/Rok: 2024/ MV

Autor posudku (vedoucí/**oponent**): PhDr. Dipl.-Pol. Martin Jeřábek, Ph. D.

Kritéria	Definice	Max. bodů	Získané body
Hlavní kritéria			
	Výzkumná otázka, formulace problému	10	9
	Teoretický konceptuální rámec	30	28
	Metodologie, analýza argumentace	40	38
<i>Celkem</i>		80	75
Vedlejší kritéria			
	Zdroje	10	9
	Styl	5	5
	Formální kritéria	5	4
<i>Celkem</i>		20	18
CELKEM		100	93

Slovní hodnocení:

Hlavní kritéria:

Výzkumná otázka, formulace problému:

Autor se věnuje zajímavému a aktuálnímu tématu, a sice zahraničněpolitické strategii malých států (na případové studii Litvy a Estonska ve vztahu k Rusku). Problematika vztahu Pobaltí k sousední mocnosti na východě se stala ještě důležitějším tématem od počátku ruské agrese vůči Ukrajině roku 2022. Ambicí autora je srovnat a zhodnotit uplatnění vybraných strategií u sporů vedených výše uvedenými dvěma malými státy po roce 1991 s Ruskem. Na s. 11 studie T. Bílý upřesňuje své hypotézy (H1-H5). Cíl práce byl splněn.

Teoretický konceptuální rámec

Studie vychází z koncepcí zahraničněpolitických strategií malých států v rámci mezinárodního systému (kap. 1.1, s. 4 nn.). Hlavní teoretické rámce pro následnou autorovu analýzu v analytické části (poté od s. 12) tvoří: strategie formování spojenectví s velmocemi; strategie angažovanosti v mezinárodních institucích; strategie pozitivního vnímání státu; strategie akcentování mezinárodního práva; strategie využití specifických vnitřních zdrojů. V kap. 1.1 autor problém definuje, cituje příslušné autory (R. Rothstein, A. F. Baker, M. East), v 1.2 pak strategie podrobněji rozebírá. Konceptuální rámec DP je vzhledem k tématu práce velmi dobře zvolený. Autorovi umožnil téma uchopit, teorie dále vhodně aplikovat na případové studie a dospět k přehlednému zhodnocení (viz závěr s. 47 nn.).

Metodologie, analýza argumentace

Autorův přístup k propojení metodologie a konceptualizace považuji za velmi vhodný. Zvolil případové studie s tím, že bude na dvou případech Litvy a Estonska aplikovat modely „strategie malých států“ na konkrétní spory s Ruskem (zde v podkapitolách 2.2, 2.3, 2.4) a srovnávat jejich strategie. V analytické části (s. 12nn.) správně vychází ze situace Pobaltí po roce 1991. Upozorňuje na velmi zásadní historickou zátěž sovětské okupace z roku 1940.

Přestože se autor v kap. 2 primárně a zcela správně soustředí na empirické poznatky k jednotlivým tématům (vztahy k EU a NATO; stažení ruských vojenských jednotek z Pobaltí po roce 1991; vymezení státních hranic; tranzit z ruského území do Kaliningradské oblasti), ověřuje zde také teoretické koncepty – tedy strategie, které představil v první části práce (např. na s. 26, 29, a dále 37, 39). Oceňuji, že autor již „průběžně“ aplikuje teoretické koncepty,

mohl však v této části postupovat pro nezasvěceného čtenáře přeci jen trochu přehledněji, např. vydělit aplikaci do zvláštních podkapitol apod. V kap. 2.5 se však aplikaci strategií na vybrané (mj. ve studii velmi dobře empiricky podchycené) případy věnuje zcela systematicky, na s. 45 srovnává také efektivitu jednotlivých strategií. Připomínku mám k závěru práce, kde mohl autor zhodnotit hypotézy ze strany 11. Propojení teorie, případů i metodologického uchopení tématu však považuji celkově za velmi zdařilé.

Vedlejší kritéria:

Zdroje: Autor pracuje s relevantními zdroji (s. 51 nn. seznam) k teorii a metodologii práce, a také k samotným případovým studiím. Využívá rovněž legislativu a primární zdroje. Zdroje řádně dle potřeby cituje.

Připomínka: Doporučuji vždy citovat originální zdroj, pokud je dostupný, zde na s. 6 knihu P. Katzensteina „*Small States in World Markets*“ mohl citovat autor přímo, ne prostřednictvím díla Ingebritsena.

Dle kontroly URKUND/Turnitin kontrola na plagiáty (protokol o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce) vykazuje určité shody (viz protokoly), kontrolou „výpisu shody“ v protokolu a při čtení studie oponent práce ověřil, že práce je původní.

Styl: Práce je psaná úsporným jazykem, ale velmi srozumitelně. Studie je celkově přehledná.

Formální kritéria: Práce celkově kvalitně splňuje formální náležitosti.

Celkové hodnocení:

Posuzovaná práce výrazně přesahuje nároky kladené na diplomovou práci. Autorovi se podařilo přesvědčivě rozebrat stanovené hypotézy, zejména kvůli kvalitně specifikované metodologii, kde definuje a popisuje konkrétní zahraničněpolitické strategie malých států. Autor velmi dobře a podrobně pracuje i s příslušnými daty k problematice případových studií Litvy a Estonska ve vztahu k Rusku. Podařilo se mu úspěšně ověřit jednotlivé strategie na daných případech a vyvodit přesvědčivé závěry (s. 47nn.).

Otázka pro obhajobu: Proč autor nezařadil do svého rozboru strategií baltských států vůči Rusku Lotyšsko?

Výsledná známka: A

Podpis/datum: 25. 5. 2024